

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Vražné, okres Nový Jičín

Vražné 157, 742 34 Odry

Identifikátor školy: 600138054

Zřizovatel: Obec Vražné 37, 742 34 Odry 5

Školský úřad Nový Jičín, Štefánikova 9, 741 01 Nový Jičín

Termín konání inspekce: 13. – 14. červen 2000

Čj.	144 184 /00-11128
Signatura	on4bt106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola ve Vražném je tvořena dvěma třídami, ve kterých jsou sloučeny vždy dva ročníky 1. stupně. V první třídě probíhá výuka 1. a 2. ročníku, ve druhé třídě 3. a 4. ročníku. Z celkového počtu 31 žáků navštěvuje 1. ročník dvanáct, 2. ročník sedm, 3. ročník šest a 4. ročník rovněž šest žáků. V plnění povinné školní docházky žáci dále pokračují v Základní škole v Odrách, Komenského 6.

Budova školy poskytuje odpovídající výukové i další potřebné prostory. K dispozici jsou tři učebny, menší tělocvična a jídelna. Také sociální zázemí (šatny, WC) je dostačující. Chodby jsou malé, avšak přestávky mohou žáci trávit v tělocvičně a za příznivého počasí i na školní zahradě. Vhodné odpočinkové a sportovní zařízení zde zatím schází.

Od letošního školního roku mohou žáci navštěvovat školní družinu, případně trávit volný čas v zájmových kroužcích, jejichž činnost škola organizuje.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika a přírodovědné předměty

Škola realizuje vzdělávací program Základní škola čj. 16847/96-2.

Týdenní hodinová dotace, kterou stanovuje učební plán, je pro všechny předměty dodržena. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá osnovám, které mají učitelky rozpracovány do tematických plánů. V matematice schází u rozsáhlejších tematických celků větší konkretizace obsahu hodin. Obecně nejsou v plánech uváděny hodiny vyčleněné pro opakování a prověřování výsledků učení. Průběžné konzultace učitelů 1. stupně spádové školy a vyučující 4. ročníku garantují návaznost učiva 5. ročníku. Obsahová náplň hospitovaných hodin korespondovala s plánem a odpovídala zápisu v třídní knize. Stanovené výukové cíle byly vhodné a přiměřené aktuálnímu stavu třídy. Nepovinné předměty nejsou zavedeny.

Kolektiv, který tvoří tři pedagogové, pracuje společně prvním rokem. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na 1. stupni splňuje pouze ředitelka. Třídní učitelka II. třídy je kvalifikovaná vychovatelka. Tělesnou a hudební výchovu a částečně prvouku vyučuje vychovatelka školní družiny, jinak kvalifikovaná učitelka mateřské školy. Všechny vyučující prokázaly pedagogickou tvořivost, avšak potřeba systematického metodického vedení začínajících nekvalifikovaných učitelek byla zřejmá. Vyskytovaly se problémy s organizačním zvládnutím výuky sloučených ročníků, zjevné byly i nedostatky v odborné terminologii.

Kmenové třídy jsou prostorné, vybavené standardně žákovským nábytkem. Sestava úložných skříněk zakrývá jedinou stěnu, ve které nejsou okna. Prostředí učeben je strohé, pedagogicky málo podnětné (nástěnné pomůcky není kam umístit). Skromná výzdoba je provedena převážně výtvarnými pracemi žáků.

Základním pracovním materiálem pro žáky i učitele jsou učebnice a pracovní sešity, výběr nakladatelství je přizpůsoben spádové škole. Učitelé mají k dispozici i učebnice z jiných nakladatelství, avšak využití vhodných textů pro samostatnou práci žáků naráží na absenci kopírovacího stroje. V hodinách prvouky a vlastivědy byly takto připravené pracovní listy vhodně využity. Materiálně-technické podmínky výuky jsou spíše podprůměrné. Škola je částečně vybavena především staršími učebními pomůckami. Přidělené finanční prostředky neumožňují jejich aktualizaci, která je žádoucí. Průběžně jsou dokupovány pouze encyklopedie. Učitelé mohou využívat televizor, zpětný projektor a radiomagnetofon. Škola

nemá ani základní vybavení počítačovou technikou, schází rovněž video a především kopírovací stroj. Možnost kopírování učebních materiálů na obecní úřadě lze považovat za přechodné řešení.

Hospitace se uskutečnily ve dvou hodinách matematiky a dvou hodinách prvouky. Úroveň zhlédnutých hodin byla vyrovnaná a hodnoceny byly jako dobré.

Struktura hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Učitelky řídily výuku pro žáky srozumitelnými pokyny, výběr a množství informací přizpůsobovaly jejich možnostem. Malá pedagogická zdatnost se projevovala nerovnoměrným pracovním vyčerpáním žáků. Učitelky se větší část hodiny věnovaly jen jednomu ročníku, zatím co druhá skupina byla zaměstnána ne vždy účelnou, ale především nedostatečně vyhodnocenou samostatnou prací. V matematice převládalo řešení numerických úloh formou doplňování pracovních listů, výrazně scházela zpětná vazba. Zohledňovány byly především možnosti a individuální tempo slabších žáků, rychlejší žáci nebyli dále zaměstnáváni. Samostatná práce byla průběžně sledována, scházela kontrola výsledků a klasifikace výkonu, případně slovní zhodnocení. V prvouce i ve vlastivědě měli žáci možnost uplatnit vlastní zkušenosti a vhodné učební pomůcky i formy práce vzbuzovaly jejich zájem. Učitelky reagovaly na únavu žáků zařazováním cíleně zaměřených činností, případně změnou pracovní polohy. Učivo bylo vyučujícími interpretováno správně, avšak nebyla vždy používána odborná terminologie. Pro upevňování algoritmů byly voleny jednostranné úlohy, které podporovaly tvorbu mechanického myšlení, zanedbán byl nácvik logické úvahy.

Ne všechny hospitované hodiny obsahovaly v úvodní části motivaci, především však nebyli žáci seznámeni s náplní a cílem hodiny. Málo byly využívány prvky pozitivního posilování (pochvala a ocenění výkonu), motivační úlohu sehrávaly vhodné učební pomůcky a prvky dramatické výchovy. Závěrečné hodnocení práce žakovského kolektivu s ohledem na cíl hodiny a aktivitu jednotlivců bylo prováděno minimálně. Oblast interakce a komunikace byla na nižší úrovni, málo výrazná byla i aktivita žáků. Komunikace vyučujících (pohotovost a kvalita vyjadřování) byla spíše průměrná. Kázeňské problémy se nevyskytovaly, vzájemné vztahy učitel-žák jsou zjevně přátelské.

Hodnocení kvality vzdělávání v přírodovědných předmětech

Plánování a příprava výuky probíhá v souladu s učebním plánem a osnovami realizovaného vzdělávacího programu. Vzhledem k faktu, že výuka je prováděna převážně nekvalifikovanými učitelkami, vystupuje problém nedostatečného materiálně-technického vybavení výrazněji do popředí. V organizaci a řízení hodin se projevoval nedostatek pedagogických zkušeností, málo bylo využívány pozitivní posilování a zpětná vazba.

V souhrnu jsou plánování a příprava výuky hodnoceny jako velmi dobré, organizace, formy, metody, interakce a komunikace jako dobré, motivace a hodnocení, podmínky výuky v oblasti materiální a personální ještě vyhovující.

Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Jako hlavní cíl si ředitelka po nástupu do funkce stanovila rozšířit činnost školy ve směru využití volného času žáků a přiblížit život školy obci. V rámci zkvalitňování materiálně-technických podmínek výuky a činnosti školní družiny je dalším cílem vybavení venkovní učebny v prostorách školní zahrady. Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu realizovaného vzdělávacího programu. Hlavním úkolem výchovně-vzdělávacího procesu je zajištění návaznosti výuky jednotlivých ročníků a zabezpečení výuky anglického jazyka. Podle dílčího plánu probíhá v tomto směru i spolupráce s okolními malotřídními školami (v Mankovicích, Heřmanicích, Jakubčovicích) i se spádovou školou. Stanovené cíle jsou reálné, vychází z možností školy a zohledňují potřeby žáků a požadavky jejich rodičů. Celoroční plán práce je v podstatě promítnutím těchto cílů do konkrétních úkolů v jednotlivých oblastech práce školy. Úkoly jsou aktualizovány měsíčními plány. Nad rámec povinné výuky škola nenabízí nepovinné předměty. Ve škole nejsou integrováni žáci.

Plánování je hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Kompetence pracovníků stanovila ředitelka na zahajovací pedagogické radě a jejich písemná podoba je přílohou zápisu. Organizace vyučování respektuje § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Řád školy je aktualizovaný, vhodně definuje práva žáků i jejich rodičů a obsahově naplňuje § 15 výše uvedené vyhlášky. Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech a v požadovaném rozsahu. Drobné, formální nedostatky v třídních výkazech, katalogových listech a v podkladech k rozhodnutí ředitelky o odkladu školní docházky byly do doby zpracování inspekční zprávy odstraněny.

Jako poradní orgán ustanovila ředitelka pedagogickou radu. Problematiku řízení školy konzultuje s uvádějíci ředitelkou, při odborném vedení nekvalifikovaných učitelek uplatňuje podněty z dalšího vzdělávání a schůzek obvodního metodického sdružení. Hlavním zdrojem informací uvnitř školy je neformální komunikace pedagogů před zahájením a po vyučování, měsíční plány práce a pedagogické rady. Tento způsob je na školách daného typu běžný a vyhovující. Přehled aktuálních informačních materiálů je pro pedagogické pracovníky zveřejněn v ředitelně. Zde jsou uloženy a dostatečně zabezpečeny i osobní materiály zaměstnanců a důvěrné zprávy o žácích. Informační systém směrem k rodičům využívá standardní prostředky (žakovské knížky, rodičovské schůzky - 3krát ročně, pohovory s rodiči - 2krát ročně, individuální pohovory, výroční zprávu, společné akce rodičů a dětí). Při škole je zřízena rada školy, která však ředitelku od jejího nástupu do funkce nekontaktovala.

Výroční zpráva za školní rok 1998/99 je zpracována v souladu s §17 e odst. 2, 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů a má standardní úroveň. Část, v níž škola provádí sebehodnocení, zpráva postrádá.

Na veřejnosti se škola v letošním školním roce prezentovala prostřednictvím žakovských vystoupení u příležitosti Dne matek, Dne dětí, vánočních svátků, organizováním různých akcí (malování na asfalt, výrobou vánočních a velikonočních ozdob, divadelním představením v domově důchodců, drakiádou), ale i účastí v místních a okrskových soutěžích, především výtvarných, sportovních a recitačních.

Rozhodnutí ředitelky jsou konkrétní a včasná, což posiluje úroveň sociálních vztahů a podporuje vzájemnou spolupráci všech pracovníků školy.

Úroveň kvality a funkčnosti organizačního uspořádání školy a informačních systémů je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Při řízení využívá ředitelka soudržnosti kolektivu a jeho zájmu podílet se na realizaci stanovených cílů. Provoz školy a aktuální úkoly měsíčního plánu práce jsou zajišťovány operativně, v rámci běžné denní komunikace zaměstnanců. Odbornou pomoc poskytuje ředitelka svým nekvalifikovaným kolegyním v rámci přípravy na vyučování, plánované následkové hodiny nebyly v plné šíři uskutečněny. V rámci dalšího vzdělávání se učitelky účastnily odborných kurzů, které byly obsahově zaměřeny na výchovné předměty. Motivačně působí osobní zájem pedagogů o tvorbu správného klimatu školy, otevřený způsob vzájemné komunikace všech zaměstnanců a jasná pravidla fungování školy. Kriteria pro hodnocení jsou všem pracovníkům známa. Pravidelné sebehodnocení provádí škola v rámci kontroly plnění jednotlivých úkolů měsíčního plánu a na základě průběžných informací, které poskytují ředitelce zástupci metodického orgánu 1. stupně spádové školy.

Vedení a motivování je hodnoceno jako dobré.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrola se zaměřuje na plnění úkolů v jednotlivých oblastech řízení a správy školy. Ve výchovně-vzdělávacím procesu sleduje především průběžnou realizaci dílčích cílů ročního plánu práce. Pro hodnocení úrovně výuky využívá ředitelka hospitace, výsledky učení žáků 4. ročníku ověřuje písemnými prověrkami připravenými ve spolupráci s učitelkami spádové školy, které závěrečné práce i vyhodnocují. Při kontrole žákovských knížek byly zjištěny nedostatky v klasifikaci (scházející známky v některých předmětech, uvedená známka nebyla v rozsahu klasifikační stupnice). Kontrolní a hospitační činnost je plánována na jednotlivé měsíce, hospitace jsou cílené a zaměřují se na činnost učitele i žáků. Zápisy z 12 hospitovaných hodin, které ředitelka předložila, jsou obecné a nemají potřebnou vypovídací hodnotu. Technické a bezpečnostní prohlídky zařízení a vybavení budovy zajišťuje ředitelka ve spolupráci s obcí a zřizovatelem, vždy ve stanovených termínech.

Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako dobré.

Hodnocení kvality řízení

Krátkodobá praxe ředitelky je příčinou rezerv v oblasti vedení nekvalifikovaných učitelek a v oblasti kontroly. Hlavní cíle, které si při nástupu do funkce stanovila, se jí podařilo splnit. Na základě posouzení úrovně zajištění jednotlivých oblastí řízení a správy školy je kvalita řízení hodnocena celkově jako dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Škola organizuje činnost tří zájmových kroužků výtvarného, sportovního a dramatického.
- Učebna, kterou má pro svoji činnost vymezenou školní družina, je velmi skromně zařízena. Schází zejména vybavení určené pro odpočinek a relaxaci nejmladších žáků a aktuální didaktické pomůcky např. hry, stavebnice podporující představivost a tvořivost, sportovní náčiní apod.).
- Výběr příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů školní družiny provádí vychovatelka. Tato činnost není ze strany zřizovatele smluvně zabezpečena.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 1-946/32/95-17 ze dne 21. 3. 1996 a rozhodnutí o změně čj. OSO:683/99 ze dne 15. 9. 1999
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. – 4. ročníku navštěvujících školu ve školním roce 1999-2000
- plán práce školy ve školním roce 1999-2000 a jeho přílohy (plán kontrolní a hospitační činnosti, plán práce školní družiny, plán spolupráce se spádovými školami)
- tematické plány zpracované pro školní rok 1999-2000
- řád školy a rozvrhy hodin
- záznamy z pedagogických rad
- rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky (včetně podkladů)
- výroční zpráva školy za školní rok 1998-1999
- kritéria pro přiznávání osobních příplatků
- záznamy z hospitační činnosti vedení školy
- podkladová inspekční dokumentace pro základní školy

ZÁVĚR

Pozitiva

- Škola zvolila správný postup ve směru upevňování vzájemné důvěry mezi rodiči, žáky a pedagogy a posilování významu školy v rámci života obce. Úspěšně realizuje hlavní záměry a cíle celoročního plánu práce.
- Výrazné mimovyučovací aktivity školy přispívají k informovanosti občanské veřejnosti o práci školy a jejich výsledcích.
- Škola se aktivně účastní akcí, které pro žáky i učitele připravuje obvodní metodické sdružení škol s 1. – 5. ročníkem. Pozitivním přístupem ke spolupráci se spádovou školou i mateřskou školou v Mankovicích napomáhá bezproblémovému přechodu žáků do nového vzdělávacího prostředí.

Negativa

- převažující nekvalifikovaná výuka
- nedostatečná vybavenost učebními pomůckami, didaktickou a počítačovou technikou

Doporučení

- řešit ve spolupráci se zřizovatelem vhodnou formu výběru finančního příspěvku rodičů na částečnou úhradu neinvestičních nákladů školní družiny
- postupně doplňovat učební pomůcky
- ve spolupráci se zřizovatelem řešit doplnění didaktické techniky a zejména zakoupení kopírovacího stroje
- umožnit náslechové hodiny pro nekvalifikované učitelky
- motivovat nekvalifikované učitelky k zahájení vysokoškolského studia
- v plánu dalšího vzdělávání zohlednit potřeby školy o ohledem na řízení i kvalitu vzdělávání

Výuka matematiky a přírodovědných předmětů v Základní škole Vražné probíhá podle schváleného učebního plánu a řídí se platnými učebními dokumenty. Porušení obecně závazných právních předpisů nebylo zjištěno. Materiálně-technické podmínky neodpovídají současným potřebám, znesnadňují přípravu učitelů a omezuje výběr forem práce. Skladba pedagogického kolektivu není optimální, nekvalifikovanost vyučujících se projevuje zejména v organizaci a stavbě hodiny.

Kvalita výuky je dobrá. V přípravě učitelů se pozitivně projevila snaha o zapojení žáků do sebevzdělávání. Vyučující vhodně využívaly učební pomůcky, které jsou ve škole k dispozici a uplatňovaly prvky dramatické výchovy. K optimálnímu zapojení každého žáka nebylo vždy využito diferenciací náročností, případně množstvím úkolů. V matematice scházely aplikační úlohy. V závěru hodin nebylo prováděno zhodnocení práce třídního kolektivu a oceňována snaha s ohledem na individuální dispozice žáků.

Plánování práce školy je systematické, základní cíle jsou vymezeny. Řízení je zaměřeno na realizaci koncepčního záměru a tvorbu materiálních podmínek. Je operativní a pro danou velikost školy vyhovující. Škola usiluje o uspokojování požadavků rodičů a co nejúžší vzájemnou spolupráci. Cílem je zaujmout žáky, rodiče i veřejnost přitažlivým programem a poskytnout alternativu pro volný čas. Při akcích, které škola uskutečňuje v průběhu celého školního roku, dochází k upevňování neformálních vzájemných vztahů mezi rodiči, žáky a pedagogy.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou čerpány účelně.

Celkově je škola hodnocena jako dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Věra Dufková

.V. Dufková v. r..

V Novém Jičíně dne 20. června 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. června 2000

Razítko

Mgr. Jana Šlapková

J. Šlapková v. r.

Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrá	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Nový Jičín	2000-07-04	144 196/00-11128
Zřizovatel OÚ Vražné	2000-07-04	144 197/00-11128
Rada školy	2000-07-04	144 198/00-11128

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány